

JUSTITSMINISTERIET

Civilafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 8. marts 2017
Kontor: Procesretskontoret
Sagsbeh: Emil Wetendorff Nørgaard
Sagsnr.: 2017-0030-5292
Dok.: 2220983

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 381 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. februar 2017. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Lars Solskov Lind

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 381 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes kommentere henvendelse af 9. december 2016 fra Knud Storgård vedr. muligheder for fri proces, jf. REU alm. del - bilag 175.”

Svar:

1. Henvendelsen af 9. december 2016 fra Knud Storgård drejer sig om en konkret sag om rettigheder over en ejendom, der fungerer som både privat bopæl og landbrug. Det fremgår af henvendelsen, at bl.a. Vestre Landsret tidligere har truffet afgørelse i sagen. Det fremgår desuden, at der nu igen er udtaget stævning i sagen. Endvidere fremgår det, at Procesbevillingsnævnet har meddelt afslag på Knud Storgårds ansøgning om fri proces for de udgifter til sagen, der overstiger dækningsloftet på hans retshjælpsforsikring.

Som justitsminister finder jeg det på den baggrund rigtigst ikke at kommentere den konkrete sag.

2. Jeg kan dog generelt oplyse, at reglerne om fri proces findes i retsplejelovens kapitel 31 (§§ 323-336).

Det fremgår af retsplejelovens § 325, at der efter ansøgning kan meddeles fri proces til en person, der opfylder de økonomiske betingelser for fri proces, og som ikke har en retshjælpsforsikring eller anden forsikring, der dækker omkostninger ved sagen, efter reglerne i §§ 327 og 328.

De økonomiske betingelser for fri proces fremgår af retsplejelovens §§ 325 og 326, der suppleres af § 1 i bekendtgørelse nr. 1671 af 14. december 2016 om fri proces.

Som netop anført er adgangen til fri proces først og fremmest betinget af, at ansøgeren ikke har en retshjælpsforsikring eller anden forsikring, der dækker omkostningerne ved sagen. Det betyder, at personer, der har en retshjælpsforsikring, som udgangspunkt skal have dækket omkostningerne ved sagen af deres forsikring.

Hvis det allerede på tidspunktet for ansøgningen om fri proces er åbenbart, at sagens omkostninger vil overskride retshjælpsforsikringens dækningsmaksimum, kan der meddeles fri proces efter reglerne i retsplejelovens §

329, hvis overskridelsen er rimeligt begrundet i sagens karakter eller sagens omstændigheder i øvrigt.

Hvis en ansøger har fået afslag på fri proces efter § 329 med henvisning til, at det ikke er åbenbart, at sagens omkostninger vil overstige forsikringens maksimum, og omkostningerne på et senere tidspunkt under sagen viser sig ikke at ville kunne holdes inden for forsikringens dækningsmaksimum, kan ansøgeren anmode om at få sagen genoptaget med henblik på en fornyet vurdering.

Står det derimod først efter hovedforhandlingen klart, at retshjælpsforsikringens dækningsmaksimum er overskredet, kan der gives omkostningsgodtgørelse efter retsplejelovens § 336 for den del af sagens omkostninger, der overstiger forsikringens maksimum. Det kræver, at sagens karakter eller omstændighederne i øvrigt kan begrunde, at omkostningerne ikke har kunnet afholdes inden for forsikringens maksimum.

3. I retsplejelovens § 327, stk. 1 og 3, er opregnet nogle konkrete sagstyper, hvori der som udgangspunkt uden videre gives fri proces til sagen i første instans, når de økonomiske betingelser er opfyldt.

I sager, der ikke er omfattet af retsplejelovens § 327, meddeles fri proces efter retsplejelovens § 328. Hovedkriteriet for at få fri proces efter denne bestemmelse er, at ansøgeren skønnes at have rimelig grund til at føre proces.

Retsplejelovens § 328, stk. 2, opregner en række forhold, der indgår i vurderingen af, om ansøgeren har rimelig grund til at føre proces. Det drejer sig om sagens betydning for ansøgeren, udsigten til, at ansøgeren vil få medhold i sagen, sagsgenstandens størrelse, størrelsen af de forventede omkostninger og muligheden for at få sagen behandlet ved Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, et administrativt nævn eller et privat tvistløsningsorgan, der er godkendt af erhvervsministeren. Opregningen er ikke udtømmende.

Efter retsplejelovens § 328, stk. 4, gives fri proces kun undtagelsesvis til bl.a. sager, der udspringer af ansøgerens erhvervsvirksomhed.

Det fremgår derudover af retsplejelovens § 329, at justitsministeren, uden for de tilfælde, der er nævnt i § 325, jf. §§ 327 og 328, efter ansøgning kan meddele en part fri proces, når særlige grunde taler for det. Dette gælder

navnlig i sager, som er af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse, eller som har væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervmæssige situation.